



**CDN**

Centrum Doskonalenia Nauczycieli  
w Koninie

CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI  
**PUBLICZNA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA**  
W KONINIE

---

## ***HARCERSTWO***

*Zestawienie bibliograficzne w wyborze  
ze zbiorów CDN PBP w Koninie  
i jej filii*

**Opracowanie:**

Agnieszka Lewandowska

***Konin 2018***

**UCHWAŁA**  
**SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 20 grudnia 2017 r.

**ustanawiająca rok 2018 Rokiem Harcerstwa**

Senat Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2018 Rokiem Harcerstwa.

W roku 2018 będziemy obchodzili 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Lata 1918–1922, w których dokonał się proces odrodzenia i zjednoczenia Rzeczypospolitej, były czasem niezwykłego, spontanicznego zrywu, walki i pracy we wszystkich wymiarach życia państwowego, narodowego i społecznego.

Na całym obszarze państwa, we wszystkich działaniach wzięło czynny udział harcerstwo polskie, tworzone od 1910 roku na wzór skautingu Roberta Baden-Powella, którego zasady wychowawcze zostały silnie nasycone rodzimymi pierwiastkami patriotyzmu, wychowania moralnego i kształtowania tężyzny fizycznej młodzieży. Dnia 22 maja 1911 roku Andrzej Małkowski wydał we Lwowie pierwszy rozkaz powołujący komendę i pierwsze drużyny skautowe. Od tego czasu możemy mówić, że harcerstwo to „skauting plus niepodległość”.

Do tradycji tej oraz powołanego w dniach 1–2 listopada 1918 roku z organizacji skautowych i harcerskich z trzech zaborów Związku Harcerstwa Polskiego nawiązują obecnie wszystkie działające w Polsce i na obczyźnie organizacje harcerskie, ze Związkiem Harcerstwa Polskiego poza granicami kraju, który w okresie powojennego zniewolenia komunistycznego przechował depozyt niepodległości – ciągłości organizacyjnej, prawnej, ideowej, programowej i metodycznej polskiego harcerstwa.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla działalności polskiego harcerstwa. Przywołujemy dziś pamięć o wspaniałych obrońcach Lwowa – Orłętach i harcerskich szeregach walczących z nawałą bolszewicką w 1920 roku. Przywołujemy Szare Szeregi, Pogotowie Harcerek i Hufce

Polskie – walczące z niemieckim okupantem. Przywołujemy walczących w konspiracji z władzą komunistyczną i sowieckim okupantem w latach 1944–1956 oraz w latach późniejszych: Harcerstwo Niepokorne, w tym Kręgi Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego, Ruch Harcerski i Ruch Harcerski Rzeczypospolitej.

Przywołujemy dziś pamięć o wielu pokoleniach harcerek i harcerzy, którzy wychowywali młodzież i budowali nowoczesne społeczeństwo, odbudowywali nasz kraj po obu wojnach światowych i nieśli pomoc potrzebującym. Służba harcerek i harcerzy w kraju i poza jego granicami na trwałe zapisała się w naszych dziejach i w naszych sercach.

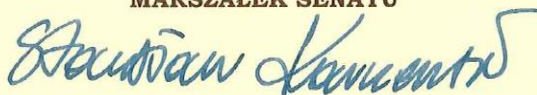
Po stu latach, kolejne pokolenia polskiej młodzieży podejmują kontynuowanie dzieła założycieli harcerstwa, a także tych, którzy w 1918 roku nadawali tej działalności nowy impuls i wymiar. Dziś Związek Harcerstwa Polskiego, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Skauci Europy – Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”, Związek Harcerstwa Polskiego poza granicami kraju, organizacje harcerskie na Wschodzie i pozostałe organizacje harcerskie kontynuują to dzieło.

Dzieło to, tak ważne dla naszego społeczeństwa, zasługuje na uznanie i wsparcie. Mamy nadzieję, że przez długie, kolejne lata harcerstwo będzie wskazaniem dla młodych w podejmowaniu decyzji życia, wyzwaniem i polem Służby Bogu, Polsce i Bliźnim, dla dobra naszego Narodu i Państwa.

Ustanowienie przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej roku 2018 Rokiem Harcerstwa jest podkreśleniem uznania zasług polskiego harcerstwa oraz przyszłej jego roli w wychowaniu młodego pokolenia.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

**MARSZAŁEK SENATU**



**Stanisław KARCZEWSKI**

## WYDAWNICTWA ZWARTE:

1. ALERT trwał 5 lat : harcerze i harcerki w KL Auschwitz / Zygmunt Zonik. - Warszawa : Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1989  
**Sygnatura: 19985 (Słupca)**
2. BIBLIOGRAFIA harcerskich emigracyjnych i polonijnych druków zwartych, jednodniówek, kalendarzy i miscellaneów wydanych w latach 1912-2004 / Wiesław Kukła, Marian Miszczuk. - Warszawa : Tomiko, 2006  
(Dzieje Harcerskich Wydawnictw Polonijnych i Emigracyjnych ; t. 4)  
**Sygnatura: 91433 (Konin)**
3. BOGACTWO życia i twórczości Aleksandra Kamińskiego / pod red. Ireny Lepalczyk i Wiesława Ciczковского. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2000  
**Sygnatura: 74749 (Konin)**
4. BOHATEROWIE "Kamieni na szaniec" w świetle dokumentów / wstęp, oprac. i wybór tekstów Tomasz Strzembosz. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1994  
**Sygnatura: 28361 (Kolo)**  
**Sygnatura: 62095 (Konin)**
5. BOHATEROWIE "Kamieni na szaniec" w świetle dokumentów / wstęp, oprac. i wybór tekstów Tomasz Strzembosz. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996  
**Sygnatura: 34442 (Turek)**
6. DRUHNO Oleńko !, Druhu Andrzeju ! : gawęda o twórcach Harcerstwa Polskiego Oldze i Andrzeju Małkowskich / Barbara Wachowicz. - Warszawa : "Rytm", 1995  
(Wierna rzeka harcerstwa / Barbara Wachowicz ; 1)  
**Sygnatura: 64048 (Konin)**
7. FLORIAN Marciniak : naczelnik Szarych Szeregów / Stanisław Broniewski. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988  
**Sygnatura: 19806 (Słupca)**  
**Sygnatura: 29776 (Turek)**
8. GŁÓWNE nurty ideowe w ZHP w latach 1918-1939 / Jerzy Gaj. - Warszawa : Wydawnictwo Harcerskie, 1966  
**Sygnatura: 6189 (Kolo)**  
**Sygnatura: 4004 (Słupca)**
9. HARCERKI : 1939-1945 / oprac. zespół Zofia Florczak [i in.]. - Wyd. 2 popr. i uzupeł. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1983  
**Sygnatura: 15631 (Słupca)**
10. HARCERSTWO w Polsce w latach 1944-1990 / Edyta Głowacka-Sobiech. - Poznań : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza ; IBUK Libra, 2013

11. HARCMISTRZ Aleksander Kamiński - wizja społeczeństwa obywatelskiego : konferencja Związku Harcerstwa Polskiego, Muzeum Harcerstwa pod patronatem Marszałka Sejmu RP, Warszawa, 21 listopada 2003 r. : materiały pokonferencyjne / pod red. Andrzeja Janowskiego. - Warszawa : Harcerskie Biuro Wydawnicze "Horyzonty" : Muzeum Harcerstwa, 2004  
(Przed Stuleciem Harcerstwa)  
**Sygnatura: 86574, 99720 (Konin)**
  
12. KAMIENIE na szaniec / Aleksander Kamiński ; wstęp i objaśnienia Krystyna Heska-Kwaśniewicz. - Wyd. 15. – Katowice : Wydawnictwo "Książnica", 1992  
(Lektura Szkolna)  
**Sygnatura: 26996 (Koło)**  
**Sygnatura: 31966 (Turek)**
  
13. KAMIENIE na szaniec / Aleksander Kamiński. - Wyd. 11. - Katowice : "Śląsk", 1987  
**Sygnatura: 50572 – 50573 (Konin)**  
**Sygnatura: 24843, 24766 (Koło)**  
**Sygnatura: 18861 – 18862 (Słupca)**  
**Sygnatura: 28979 – 28981 (Turek)**
  
14. KAMIENIE na szaniec / Aleksander Kamiński. - Wyd. 5. - Katowice : "Śląsk", 1957  
**Sygnatura: 314 (Słupca)**  
**Sygnatura: 1865 (Turek)**
  
15. KAMYK na szańcu : gawęda o druhu Aleksandrze Kamińskim w stulecie urodzin / Barbara Wachowicz. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza RYTM, 2002  
(Wierna Rzeka Harcerstwa ; t.2)  
**Sygnatura: 85989 (Konin)**
  
16. KARTKI z historii tradycji Związku Harcerstwa Polskiego / Jerzy Majka. - Warszawa : Wydawnictwo Harcerskie "Horyzonty", 1971  
**Sygnatura: 9369 (Koło)**
  
17. MAM szczerą wolę : propozycja programowa Głównej Kwatery ZHP i Rzecznika Praw Dziecka / [aut. Ewa Chełstowska i in.]. - Warszawa : Biuro Rzecznika Praw Dziecka : Główna Kwatera ZHP, [2010]  
**Sygnatura: 36886 (Koło)**  
**Sygnatura: 94118, 93823 (Konin)**  
**Sygnatura: 28647 (Słupca)**  
**Sygnatura: 45796 (Turek)**
  
18. "MURY" harcerska konspiracyjna drużyna w Ravensbrück : wspomnienia / red. nauk. Andrzej Szefer ; materiał do gawęd przygot. Józefa Kantor ; współpraca Maria Żmijowa, Maria Mazukiewiczówna, Józefa Mazukiewiczówna. – Katowice : Śląski Instytut Naukowy, 1986  
(Silesiana)  
**Sygnatura: 17982 (Słupca)**

19. NA TROPACH harcerskiej metodyki : 100 lat harcerstwa polskiego / pod red. Grażyny Miłkowskiej, Krystyny Stech. - Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2011  
**Sygnatura: 97537 (Konin)**
20. PAMIĘTNIKI żołnierzy baonu "Zośka" : powstanie warszawskie / [wybór, red.] Tadeusz Sumiński. - Wyd. 4. – Warszawa : "Nasza Księgarnia", 1981  
**Sygnatura: 20854 (Kolo)**
21. PEŁNIĆ służbę... : z pamiętników i wspomnień harcerek Warszawy 1939-1945 / red. Anna Zawadzka, Zofia Zawadzka ; [przedm.] Aleksander Kamiński. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1983  
(Biblioteka Syrenki)  
**Sygnatura: 36262 (Kolo)**
22. PRZYRZECZENIE harcerskie : historia, metodyka, manipulacje / Bogusław Śliwerski. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2009  
**Sygnatura: 92145 (Konin)**
23. SAMORZĄDNA i organizacyjna działalność dzieci i młodzieży w szkole / Zofia Prywer, Zofia Ziarko ; Instytut Pedagogiki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza; Kuratorium Oświaty i Wychowania w Poznaniu. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1980  
(System Wychowawczy Szkoły Podstawowej : materiały metodyczne ; z. 7)  
**Sygnatura: 20539 – 20540 (Kolo)**  
**Sygnatura: 31087, 31085 (Konin)**  
**Sygnatura: 22219 – 22220 (Turek)**
24. SPORT w szczepie, drużynie, zastępie / Tadeusz Maszczak, Andrzej Szatyński. - Wyd. 2 popr. i uzup. – Warszawa: Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1986  
**Sygnatura: 24023 (Kolo)**  
**Sygnatura: 18440 (Słupca)**  
**Sygnatura: 28328 (Turek)**
25. STALINIZM w ZHP / Bogusław Śliwerski. - Kraków : Harcerska Oficyna Wydawnicza, 1989  
**Sygnatura: 26360 (Kolo)**  
**Sygnatura: 56203 (Konin)**  
**Sygnatura: 20463 (Słupca)**  
**Sygnatura: 30867 (Turek)**
26. SZARE SZEREGI : harcerze 1939-1945. T. 1. Materiały - relacje / red. Jerzy Jabrzemski. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988  
**Sygnatura: 25385 (Kolo)**  
**Sygnatura: 20291 (Słupca)**
27. SZARE SZEREGI : harcerze 1939-1945. T. 2. Materiały - relacje / red. Jerzy Jabrzemski. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988  
**Sygnatura: 25386 (Kolo)**  
**Sygnatura: 20292 (Słupca)**

28. SZARE SZEREGI : harcerze 1939-1945. T. 3. Lista poległych i zmarłych, indeksy - ilustracje / red. Jerzy Jabrzemski. - Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1988  
**Sygnatura: 25387 (Kolo)**  
**Sygnatura: 2029 (Slupca)**
29. W STRONĘ zachodzącego słońca : życiorysy wpisane w polską historię / Tomasz Strzembosz. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza RYTM, 2003  
**Sygnatura: 85266 (Konin)**
30. WE WŁASNYCH oczach : wspomnienia instruktorów ZHP / wybór i posłowie Władysław Adamski. - Warszawa : Wydawnictwo Harcerskie "Horyzonty", 1971  
**Sygnatura: 9273 (Kolo)**
31. WIELKA GRA / Aleksander Kamiński ; oprac. Andrzej Krzysztof Kunert ; przedm. Stanisław Broniewski. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza RYTM, 2000  
**Sygnatura: 77279 (Konin)**
32. Z DZIEJÓW harcerstwa śląskiego : rozwój i działalność harcerstwa na Górnym Śląsku w latach 1920-1945 / aut. Wojciech Niederliński [i in.]. - Katowice : Wydawnictwo "Śląsk", 1985  
**Sygnatura: 17944 (Slupca)**
33. Z DZIEJÓW harcerstwa śląskiego : rozwój i działalność harcerstwa na Górnym Śląsku w latach 1920-1945 / red. Wojciech Janota. - Katowice : Wydawnictwo Śląsk, 1985  
**Sygnatura: 27933 (Turek)**
34. ZWIĄZEK Harcerstwa Polskiego 1956-1963 : społeczna organizacja wychowawcza w systemie politycznym PRL / Andrzej Friszke. - Warszawa : Instytut Studiów Politycznych PAN : Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2016  
**Sygnatura: 101023 (Konin)**

#### ARTYKUŁY Z CZASOPISM:

1. CHORAĞWIE Wschodnie „Szarych Szeregów” / J. Jabrzemski // Harcerstwo. - 1995, nr 4-5, s. 30-40
2. CZYM jest metoda harcerska? / Jakub Czarkowski // Nowa Szkoła. - 2012, nr 2, s. 40-43
3. GDY rodziło się harcerstwo... Ziemie polskie na początku XX wieku / O. Fietkiewicz // Harcerstwo. - 1997, nr 3, s. 14-18
4. HARCERSKIE lotnictwo / Artur Walczuk // Edukacja i Dialog. - 2007, nr 1, s. 68-72

5. HARCERSTWO – idea i metoda / Jolanta Dobrzyńska // Wychowawca. - 2014, nr 5, s. 5-7
6. HARCERSTWO – uczenie się przez przygodę i zabawę / Jakub Cichocki // Nowa Szkoła. - 2012, nr 3, s. 37-39
7. HARCERSTWO działania z pasją / Sylwia Lenkiewicz // Nowa Szkoła. - 2011, nr 10, s. 36-38
8. HARCERSTWO jako pedagogia. W stulecie ruchu harcerskiego w Polsce / Bogusław Śliwerski // Ruch Pedagogiczny. - 2010, nr 5-6, s. 25-39
9. HARCERSTWO jako trwały element historii i kultury polskiej / Adam Massalski // Nowa Szkoła. - 2011, nr 7, s. 39-44
10. HARCERSTWO w Powstaniu Warszawskim / Z. Głuszek // Harcerstwo. - 1994, nr 7-8, s. 1-14
11. HARCERSTWO w rysie historycznym. Definicja / O. Fietkiewicz // Harcerstwo. - 1996, nr 9, s. 9-17
12. HARCERSTWO w rysie historycznym. Historiografia / O. Fietkiewicz // Harcerstwo. - 1996, nr 10, s. 1-10
13. HARCERZ obywatelem – obywatelskie aspekty wychowawczej działalności ZHP / Jakub Ryszard Stempień // Kwartalnik Pedagogiczny. - 2007, nr 2, s. 81-105
14. HARCERZE w kampanii wrześniowej 1939 roku / Jan Rossman // Harcerstwo. - 1990, nr 1, s. 42-45
15. HARCERZE w wydarzeniach listopadowych 1918 roku / Krzysztof Jurek // Harcerstwo. - 1988, nr 9, s. 30-33
16. JAK nas widzą, czyli rzecz o wizerunku harcerstwa / G. Całek // Czuwaj. - 2004, nr 3, s. 6-11
17. KOMU potrzebne jest harcerstwo / Jolanta Kreczmańska // Nowa Szkoła. - 2010, nr 8, s. 13-17
18. MAGIA harcerstwa, czyli dlaczego dzieci to kochają? / Dorota Całka // Nowa Szkoła. - 2012, nr 6, s. 42-43
19. OPOLSCY członkowie ZHP w Niemczech podczas wojny (1939-1945) / Eryk Holona // Harcerstwo. - 1990, nr 11-12, s. 9-11



20. ORGANIZACJA skautowa młodzieży żydowskiej „Harczerz Polski”. Przyczynek do problematyki mniejszości narodowych w ZHP / Krzysztof Jurek // Harcerstwo. - 1986, nr 6, s. 34-37
21. ROLA harcerstwa na ziemiach polskich podczas okupacji hitlerowskiej 1939-1945 / Maria Wiśniewska // Harcerstwo. - 1989, nr 7, s. 29-37
22. ROLA harcerstwa w państwie – dziś, jutro, pojutrze... / Dorota Całka, Ewa Gąsiorowska // Nowa Szkoła. – 2011, nr 8, s. 52-55
23. SKAUCI polscy w czasie wojny / Andrzej Małkowski // Harcerstwo. - 1986, nr 9, s. 40-45
24. STULECIE harcerstwa / Andrzej Janowski // Nowa Szkoła. - 2010, nr 8, s. 4-12
25. ŚLADAMI harcerstwa polskiego w głębi terytorium ZSRR w latach 1943-1946 / A. Głowacki // Harcerstwo. - 1993, nr 6, s. 32-39
26. UDZIAŁ sanockich harcerzy w walkach o niepodległość i granice w latach 1918-1920 / K. Chowaniec // Harcerstwo. - 1997, nr 4-5, s. 34-36
27. ZAŁOŻENIA metody harcerskiej / Wojciech Hausner // Wychowawca. - 2012, nr 7-8, s. 32-33
28. ZUCHY – maluchy. O sześciolatkach w gromadzie / A. Gogół // Czuwaj. - 2004, nr 4, s. 13-14
29. ZWIĄZEK Harcerstwa Polskiego / Julian Nuckowski // Harcerstwo. - 1987, nr 6, s. 26-30
30. ŻYDOWSKIE organizacje skautowe w Polsce w latach 1916-1945 / Teresa Guzik, Małgorzata Skoczeń // Harcerstwo. - 1990, nr 1, s. 37-41